

Bu yazı Doç. Dr. Hatice Zeynep İnan tarafından www.alternatifokullar.com hazırlanmıştır.

Doç. Dr. Hatice Zeynep İNAN
Okul Öncesi Eğitimi ABD Başkanı
Dumlupınar Üniversitesi
(Ohio State University, MA & PhD
Boğaziçi Üniversitesi, BA)

REGGIO EMİLİA TÜRKİYE İÇİN BİÇİLMİŞ KAFTANDIR!

REGGIO EMİLİA İTALYA'DA BİR KASABANIN İSMİDİR

İtalya'nın Reggio Emilia kasabasında annelerin, babaların hatta tüm kasabanın çocuklar için en güzeli hayal etmesi ile başlar Reggio Emilia yolculuğu. Malaguzzi isimli eğitimci önderliğinde farklı kuramları inceler ve okullarında hayata geçirmeye karar verirler. Vygotsky ve Piaget'in yoğunlukla hissedildiği bu okullarda, önemli olan çocuklardır. Güçlü bir çocuk imajı, çok rollü öğretmen, zengin ve eğitici bir çevre, güçlü ilişkiler, proje tabanlı öğrenme, bu yaklaşımın öne çıkan prensipleridir. Her bir prensibin tek tek incelenmesi, Reggio Emilia Yaklaşımı'nın anlaşılmasına yardım edecektir.

REGGIO EMİLİA OKULLARI VE REGGIO EMİLİA İLHAMLI OKULLAR VARDIR

Reggio Emilia okulları Reggio Emilia kasabasında olur. Diğer bölgelerdeki okullar, Reggio Emilia Yaklaşımı gereği Reggio Emilia ilhamlı okullar olurlar. Zira Reggio Emilia taklit edilecek bir program sunmaz. Tersine, her okulun kendine has özelliklerine, çocuklarına ve bulunduğu topluma göre yepyeni bir Reggio Emilia yaratması esasına dayanır.

REGGIO EMİLİA ÇOCUĞUN DOĞASINA UYGUNDUR

Reggio Emilia öğretmenleri için önemli olan çocuktur, ders konusu ya da bir beceri değil! Öğretmenler, pedagogistalarla işbirliği yaparak çocuk gelişimine uygun çalışmalarının konusunu çocukların ilgi, merak ve ihtiyaçlarından yola çıkarak keşfeder.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA KALİTE ANLAŞIYI DEĞİŞİMDEN GEÇER

Reggio Emilia Yaklaşımı'na göre; «iyi eğitimci» yoktur, «kendini geliştirmeye, değişmeye açık eğitimci» vardır. Çağdaş öğretmen anlayışına paralel olan bu yaklaşımda, öğretmenler transformasyona açıktır. Çünkü her çocuğun, her sınıfın, her okulun kendine has bir kültürü olacaktır. Öğretmene düşen görev ise bu kültürü iyi tanıyıp, buna uygun plan hazırlamak.

REGGIO EMİLİA YAKLAŞIMI TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE YENİ BİR IŞIK TUTMAKTADIR

Reggio Emilia Yaklaşımı, tüm dünyada saygı duyulan önemli bir erken çocukluk eğitimi yaklaşımıdır. Türkiye'de okul öncesi eğitim kurumlarında, çocuğun eğitim ve öğretim sürecine yeni bir ışık tutan, çocuğun doğasına uygun eğitim vermeyi amaçlayan bir eğitim sistemidir. MEB Okul Öncesi Eğitim Programlarında sıkça vurgulanan, çocuğun gelişimi, ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olarak plan hazırlama mantığı ile çok sıkı örtüşmektedir.

REGGIO EMİLİA ÇOCUKLARININ İÇSEL MOTİVASYONU YÜKSEKTİR

Reggio Emilia yaklaşımından esinlenen okullarda çocuklar okula koşa koşa gitmektedir, çünkü eğitim sistemi çocuğu özgür yapısı içinde, zorlamadan, örselemeden, incitmeden eğitim vermeyi hedeflemekte ve çocuğu şekillendirmek yerine, çocuğun doğasına uygun olarak kendi eğitim sistemini şekillendirmektedir.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA ÖĞRETMEN ÖZVERİLİDİR

Öğretmenler 1 yılda 190 saat sınıf dışı işler için harcar (107 saat hizmet içi eğitim; 43 saat veli ve komite toplantıları; 40 saat diğer seminer, çalıştay, okul partisi, kutlamalar vs). Reggio Emilia Yaklaşımından esinlenen okullarda öğretmenin 2den fazla kolu, 2den fazla gözü ve 2den fazla kulağı vardır. Öğretmen çocuğun ne istediğini, neyle ilgilendiğini gözlemler ve buna uygun olarak planlar yapar. Öğretmenin hem rahat hem de çok dikkatli olduğu bu okullarda, özveri hep ön plandadır. Geleceğimiz olan çocuklar için fikir ve iş üretmek öğretmenlerin yükü olarak görülmez.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA ÖĞRETMEN ÇOCUKLARI DİNLER

Öğretmen bazen çocuğun arkasında onu anlamaya çalışarak, bazen çocuğun yanında onu direk destekleyerek, bazen de onun önünde onu daha ileri çekmek için provoke eder. Başarılı öğretmen projelerle meşgul olan çocukları keyifle gözlemleye devam eder ve yeni fikirleri görmeye çalışır.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA ÇEVRE 3. ÖĞRETMENDİR

Reggio Emilia okullarından çevre üçüncü öğretmendir ve çocuğun eğitimini destekler. Yani sürekli olarak çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına göre öğretmenler ve çocuklar tarafından dizayn edilir ve çocukların projelerini destekleyecek şekilde zenginleştirilir. Mimarların dahi hayranlıkla gözlemlediği Reggio Emilia okulları eğitime hizmet ettiği kadar göze de hitap ederek yüreklere ışık tutmaktadır.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA ÇOCUKLAR SANAT ARACILIĞIYLA KENDİNİ İFADE EDER

Çocuğun 100 dili vardır. Çocuk kendini ifade etmek için sadece sözcükler arasında sıkıştırılmamış, kendisini ifade etmesi için farklı imkanlar sağlanmıştır. Daha da önemlisi sadece ifade etmekle kalmamış, bu ifadenin sayesinde projelerde daha derin çalışmaların yapılmasına olanak sağlamıştır.

ATELİER VE MİNİ-ATELİER

Atelierista ve Pedagogista da öğretmene, hem sanat hem de pedagojik yönden destek vermektedir. Atelieristanın çocukların kendilerini ifade etmelerini sanatsal açıdan desteklemek amacıyla kullandığı Atelier adı verilen sanat atölyeleri mevcuttur.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA ÇEVRENİN FİZİKSEL, SOSYAL VE DUYGUSAL ÖĞELERİ GÜÇLÜDÜR

Çevre sadece fiziksel çevreden ibaret değildir. Öğretmenler çevrenin duygusal ve sosyal öğelerinin de farkındadır. Sosyal ve duygusal öğelerin güçlü olduğu bu çevrede, ilişkiler de önemle vurgulanmaktadır. Yani, çocuk-çocuk ilişkisi, çocuk-öğretmen ilişkisi, çocuk-aile-okul ilişkisi, çocuk-toplum ilişkisi, çocuk-fiziksel çevre ilişkisi her zaman dikkatle incelenir ve desteklenir.

REGGIO EMİLA OKULLARINDA ÇOCUKLAR DERİNLEMESİNE PROJELER GELİŞTİRİR

Reggio Emilia okullarında çocuklar kısa ve uzun süreli projeler üzerinde çalışırlar. Müfredat, çocukların ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda gelişen projelerden oluşur. Çocuklar hem ellerini hem de akıllarını kullanarak projeler üzerinde çalışırken mutludur, çünkü zaten istedikleri konular üzerinde çalışmalarını için öğretmen hazırlıklar yapar. Projeler sayesinde çocuklar ezberden ya da öğretmenler tarafından dikte edilen konulardan ziyade kendi ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda gelişen projeler üzerinde aktif olarak etkinlikler yaparlar.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA ÇOCUKLAR BİLİM İNSANIDIR

Alan ziyaretleri, uzmanlarla görüşmeler, tartışmalar, deneyler, bilimsel süreç becerilerinin sıkça kullanımı, derinlemesine yapılan araştırmalar ve merakla sorulan sorulardan oluşan projeler çocukların kalbindedir. Bu yüzden Reggio Emilia okullarında yapılan çalışmalar hem "hands-on, hem heads-on, hem de hearts-on"dur. Yani projeler, çocukların hem ellerine, hem aklına hem de gönlüne hitap etmektedir.

REGGIO EMILIA OKULLARINDA AİLE VE TOPLUM EĞİTİMİN ÖNEMLİ BİR PARÇASIDIR

Reggio Emilia öğretmenleri ailenin ve toplumdaki her bireyin çocukların eğitimi konusunda söz hakkı olduğuna inanır ve eğitim sürecine katılmaları için onları yüreklendirir.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA ÇOCUKLAR MUTLUDUR VE YAŞITLARINDAN DAHA GELİŞMİŞ DÜŞÜNCE YAPISINA SAHİPTİR

Reggio Emilia okullarında çocukların ruhuna uygun yapılan çalışmalar sayesinde, çocuklar standartların üzerine bilgi, düşünce ve kendini ifade düzeyine sahiptir. Ancak unutulmamalıdır ki, amaç bu değildir, bu sadece sonuçtur.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA KÜLTÜREL ARABULUCULAR SAYESİNDE TÜM ÇOCUKLARIN KAYNAŞMASI SAĞLANIR

Reggio Emilia okullarında Cultural Mediators (kültürel arabulucular) özellikle göçmen ailelerin okula entegre edilmesi konusunda aileler, pedagogista ve eğitimcilerle çalışır.

REGGIO EMİLİA OKULLARINDA BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM YAPILIR

Reggio Emilia okullarında geliştirilen projelerde çocuklar fen, matematik, dil, sanat, müzik gibi disiplin alanlarını bir bütün halinde projeler içinde işler. Ayrı ve ayrı işlendiğinde çocuklar için anlamsız hal aldığı bu disiplinler, proje yaklaşımı sayesinde çocuğun anlayabileceği ve kullanabileceği şekilde bütünleştirilmiş olarak sunulur.

SON SÖZ

Reggio Emilia Yaklaşımı, öğretmen ve öğrencilerin yaratıcı potansiyalini kullanmasına olanak vermeyen «teacher-proof, canned, standardized» programları tekrar gözden geçirmeye davet eder. Yani hazır programların, verimliliği kanıtlanmış! Programlarına yerine çocuklardan doğan plan ve programları destekler. Çocuk-öğretmen-veliler eğitim sürecinin aktif protagonistleridir.